

МІЖНАРОДНЕ ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО НА ЧЕРКАЩИНІ

Леся Мушкетик

19–22 травня 2014 року на Черкащині відбулися урочистості з нагоди Міжнародного шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій», а також Всеукраїнського шевченківського форуму «Свою Україну любіть», присвячені 200-річчю з дня народження Т. Шевченка. Організаторами свята були Міністерство культури України, Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Національна спілка письменників України, Черкаська обласна рада, Черкаська обласна адміністрація, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького.

До складу представницької делегації ввійшло понад 150 учасників — відомі науковці, освітяни, письменники, художники

з різних куточків України, а також із ближнього й далекого зарубіжжя. Зокрема, наукові заклади представляли співробітники таких академічних установ, як Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, Інститут історії; професори Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Черкаського, Запорізького, Одеського, Львівського та інших університетів та інститутів. В урочистостях узяли участь понад 65 українських письменників, серед них — лауреати Шевченківської премії Ю. Мушкетик, П. Перебийніс, Л. Голота, Д. Іванов, А. Кичинський, В. Медвідь та інші. Делегацію художників очолив заступник голови Національної спілки художників Укра-

Учасники шевченківського свята (зліва на право):
Михайло Наєнко, Людмила Ромащенко, Юрій Мушкетик. 2014 р.

Учасник свята біля Шевченкового дуба.
с. Будище Черкаського р-ну Черкаської обл. 2014 р.

їни М. Кіщук. Також на урочистості завітали гості з Білорусі, Польщі, РФ, Швеції, Казахстану, Румунії, Японії (М. Скобла, В. Соболев, В. Крикуненко, Х. Катаока та ін.).

Уранці 19 травня учасники прибули з Києва до Черкас, де на Театральній площі тривало покладання квітів до пам'ятника Т. Шевченку, а потім було виголошено урочисті промови.

У приміщенні Черкаської обласної філармонії відбулася наукова академія «Тарас Шевченко в національному та світовому вимірах». На урочистому відкритті Черкаський академічний народний хор виконав Гімн України й пісню на вірш поета «Рече та стогне Дніпр широкий». Потім прозвучали вітальні виступи учасникам форуму та свята від голови Черкаської адміністрації Ю. Ткаченка, голови Черкаської облради В. Коваленко, директора Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка академіка М. Жулинського, заступника голови Національної спілки письменників України О. Божка, голови Національної асоціації українців Словаччини, іноземного члена НАН України академіка М. Мушинки. Присутніх привітав

ректор Черкаського університету А. Кузьмінський, який завершив свою доповідь цитуванням вірша Т. Шевченка. Виступили також іноземні гості, зокрема перекладач зі Швеції Ак Вельсапар, який переклав Т. Шевченка туркменською мовою; Іон Козмей, перекладач Т. Шевченка румунською, заступник директора Української бібліотеки в Москві В. Крикуненко, який підготував найповніше російське видання творів Т. Шевченка, що з'явилося 2014 року у видавництві «Букрек»; П. Фединський зі США, який уперше переклав і опублікував «Кобзар» англійською мовою; професор з Білостока (Польща) Я. Лаврський; Р. Жангожа, науковець, перекладач доробку поета казахською мовою; дослідниця із Санкт-Петербурга Т. Лебединська; білоруський поет В. Некляєв; голова Головного громадського об'єднання українців Казахстану М. Парипса з Павлодара; Л. Скрипникова з Карелії. На засіданні прозвучали вірші Т. Шевченка і твори, присвячені великому митцеві.

В обласній філармонії тривали виступи Черкаського академічного заслуженого укра-

їнського народного хору, а також інших колективів та артистів Черкащини. Пам'ятними відзнаками нагородили М. Жулинського, О. Божка, М. Наєнка, С. Гальченка, М. Степаненка, М. Слабошпицького, М. Мушинку, І. Яцканина, В. Крикуненка та інших.

Наприкінці учасники свята переглянули художньо-документальний фільм «Експедиція» (реж. К. Коновалов) про Кос-Аральський період життя творчості Т. Шевченка.

По обіді відбулися урочистості в музеї Кобзаря, присвячені 25-річчю закладу. Звучали привітання та виступи, презентували кількатоми Шевченківську енциклопедію, академічне 12-томне видання творів Т. Шевченка, видання «Три літа». Перекладачі подарували музею іншомовні видання «Кобзаря». Учасники заслухали невелику концертну програму з декламуванням віршів поета. Потому делегація відвідала Симоненкові місця в Черкасах.

Упродовж трьох днів роботи делегації, окремі письменницькі групи мали власну програму. Митці зустрічалися з громадськістю в містах і селах області, зокрема Золотоніського, Драбівського, Кам'янського, Смілянського, Чорнобівського, Шполянського та інших районів.

Наступного дня, 20 травня, делегація побувала в шевченківських місцях Звенигородщини – у селах Моринці, Шевченкове, Будище. По обіді відбулися засідання круглого столу «Етнопсихологічні й автобіографічні та біографічні аспекти творчості Тараса Шевченка», зустрічі з громадськістю. Згодом у смт Вільшана пройшло урочисте відкриття пам'ятника, виготовленого львівськими майстрами з бронзи. Це зображення молодого Т. Шевченка з мольбертом у руках.

На відкритті виступили представники різних православних церков. Зокрема, митрополит Черкаський і Чигиринський Іоан, єпис-

Учасники свята біля Літературно-меморіального музею Тараса Шевченка.
с. Шевченкове Звенигородського р-ну Черкаської обл. 2014 р.

коп Черкаський і Кіровоградський Іларіон, а також митрополит Черкаський і Канівський Софроній. Вони освятили пам'ятник. Також виступили голова облради В. Коваленко, голова обласної адміністрації Ю. Ткаченко, перший заступник голови обласної ради Н. Кравцова, Герой України письменник Ю. Мушкетик, академік М. Жулинський та інші. Ю. Ткаченко нагадав, що саме із села Вільшана «відкрилася дорога Шевченку в Санкт-Петербург». На відкриття пам'ятника зібралось чимало людей з різних областей України.

21 травня відбулася поїздка по історичних місцях Чигирин і Суботова. Тут тривало засідання круглого столу «Національні та історіософські концепти творчості Тараса Шевченка». Потому гості побували в Холодному Яру й Мотронинському монастирі, де ознайомилися з трагічними подіями української історії ХХ ст.

Після повернення до Черкас делегація оглянула виставку «Живописна Україна» в обласному художньому музеї.

22 травня, дорогою до Канева, гості відвідали новостворений (2014) музей у с. Мошни Черкаського району, де оглянули експозицію про перебування тут Т. Шевченка. У Каневі учасники форуму взяли участь у заходах до 153-річчя від дня перепоховання Т. Шевченка на Чернечій горі: вони покладали квіти на моги-

лу Т. Шевченка, ознайомилися з експозицією музею на Тарасовій горі, а також провели підсумкове пленарне засідання форуму «Світова духовна велич Тараса Шевченка». На форумі виступили: міністр культури Є. Нищук, який зачитав привітання від в. о. Президента України О. Турчинова та прем'єр-міністра А. Яценюка; перший космонавт України, Герой України Л. Каденюк, який передав у дар музею «Кобзар», що побував з ним у космосі; очільники області Ю. Ткаченко й В. Коваленко; М. Жулинський, О. Божко, М. Сидоржевський, А. Листопад та інші. Про свої творчі плани розповіла співробітниця Шевченківського національного заповідника З. Тарахан-Береза. Присутні подарували музею видання творів Т. Шевченка.

Щодо підготовки та проведення урочистостей на Черкащині багато зусиль доклали завідувач кафедри української літератури та компаративістики Черкаського національного університету, директор Черкаського наукового центру шевченкознавчих досліджень В. Поліщук.

Міжнародне шевченківське свято «В сім'ї вольній, новій», а також Всеукраїнський шевченківський форум «Свою Україну любіть» стали завершальними урочистостями святкування 200-річчя з дня народження Тараса Григоровича Шевченка.